

Hans Söderström
Stadsmiljö
08-508 261 23
hans.soderstrom@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-01-19

Restaurering av Stockholms vatten. Motion (2009:46). Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Motionären föreslår ett antal åtgärder som syftar till att förbättra vattenmiljön samt att staden bör ta initiativ till en samordning av vattenarbetet i Stockholmsregionen. Kontoret anser att tidigare tillskapandet av fem vattenmyndigheter enligt vattenförvaltningsförordningen, länsstyrelsernas ansvar enligt förordning om länsstyrelseinstruktion samt kommande inrättandet av en ny nationell vattenmyndighet innebär att samordningsresurserna är väl tillgodosedda på nationell nivå. På regional nivå arbetar berörda parter i Stockholm i sedan flera år i olika vattenvårdsförbund indelade efter vilka recipienter som skall bevakas och med deltagande av berörda kommuner.

Inom Stockholms stad har sedan mitten av 1990- talet funnits ett vattenprogram som inneburit samordning och administration av vattenvårdsarbetet bland flera förvaltningar och Stockholm Vatten AB. Miljöförvaltningen har ansvaret för detta arbete.

Kontoret bedömer att flertalet av de förslag som läggs fram i motionen beaktats i det arbete som pågår vid olika förvaltningar eller bolag i staden bland annat genom de satsningar som skett med medel ur miljömiljarden och särskilda satsningar på vattenåtgärder. Trafikkontoret arbetar med att utnyttja dagvattnet som en resurs i samhällsplaneringen samt bygger anläggningar för rening av dagvatten från trafiklederna.

Vi anser att det finns en betydande risk för att medel åtgår till byråkrati och administration som regelverket med vattenförvaltning och miljö kvalitetsnormer riskerar att ge upphov till i stället för konkreta åtgärder.

Bakgrund / Remissen

Motionären föreslår att Stockholm, som regionens största kommun, bör ta initiativet till en samordning av vattenarbetet i stockholmsregionen för att skydda och restaurera kust- och insjövatten i samarbete med regionala vattenmyndigheter. Motionären lämnar ett antal förslag till åtgärder som bidrar till en förbättrad vattenkvalitet. Motionen har remitterats till SdN- för Skarpnäck, Spånga- Tensta och Södermalm, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Exploateringsnämnden Stockholm Vatten AB och Stockholm Stadshus AB, med svar senast 1 februari 2010.

Analys

Administrationen av det svenska arbetet med vattenfrågor är sedan några år organiserat i fem vattenmyndigheter, där Stockholm stad och län ingår i Norra Östersjöns vattendistrikt. Genom förordning om länsstyrelseinstruktion (2007:825) har samtliga länsstyrelser uppgiften att arbeta med vattenfrågorna inom respektive län. En nationell vattenmyndighet utreds för närvarande, som kommer att ta över delar av naturvårdsverkets tidigare uppgifter för att samordna, utarbeta föreskrifter, mm på nationell nivå.

Vattenmyndigheterna har utarbetat förslag till miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vattenförvaltning inom respektive vattendistrikt. Remissbehandlingen under sommaren 2009 resulterade i en omfattande kritik i flera avseenden. Förslagen som lämnades ansågs leda till osäkerheter i

rättstillämpningen, medföra onödig byråkrati och att samhällsekonomiska konsekvenserna av förslagen var ofullständigt utredda.

När det gäller Stockholm arbete med vattenfrågor har detta sedan 1995 varit styrt och organiserat genom olika vattenprogram. Det nu aktuella vattenprogrammet godkändes av kommunfullmäktige i juni 2006 och gäller till 2015. Arbetet i vattenprogrammet bedrivs i olika arbetsgrupper under ledning av en styrgrupp med Stockholm vatten som ordförande. En samordningsgrupp som leds av miljöförvaltningen svarar för samordningen av olika aktiviteter som sker inom de olika förvaltningarna och bolagen. Resultaten av arbetsinsatserna redovisas i årsrapporter till miljö- och hälsoskyddsnämnden samt lägesrapport var tredje år vilken även redovisas till kommunfullmäktige.

Några av Stockholms vattenområden delas av flera kommuner. Detta har medfört att ett antal samarbetsformer har skapats. Exempel på sådana samarbetsformer är Tyresåns vattenvårdsförbund, Bällstagruppern, Igelbäcksgruppen, Svealands Kustvattenvårdsförbund samt Mälarens vattenvårdsförbund. Dessutom finns genom initiativ från regionplaneringen nätverk inom olika temaområden för vattenvård.

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret anser att stadens vattenvårdsarbete varit framgångsrikt i flera avseenden och resulterat i att staden kan visa upp vattenområden med god kvalitet. De åtgärder som staden genomfört har finansierats genom medel från särskilda miljöinsatser som staden beslutat om, eller genomförts i samband med exploateringsprojekt. Det är angeläget att detta åtgärdsinriktade arbete kan fortsätta.

De förslag till olika åtgärder som lämnas i motionen är ambitiösa, men vi konstaterar att för några av dessa pågår arbete inom ansvariga förvaltningar. Trafikkontoret har t.ex. sedan flera år tillsammans med Stockholm Vatten arbetat med att minska bräddningen av avloppsvatten samt rena dagvatten från trafiklederna. Sådana åtgärder är mycket kostsamma och åtgärderna måste sättas in där miljönyttan är störst och ingå i en långsiktig plan. När det gäller övriga förslag bedömer kontoret att dessa kommer att belysas av ansvariga förvaltningar.

Vi anser inte att staden skall ta på sig ytterligare ansvar för regional samordning av vattenarbetet än vad som följer av nuvarande samverkan i olika regionala grupper. Kontoret anser att den organisation som har genomförts i Sverige under

senare år genom införandet av EU:s vattendirektiv, innebär att detta ansvar är utpekad till vattenmyndigheterna och länsstyrelsen samt kommande nationell vattenmyndighet.

Kontoret befarar att det finns en risk att genomförandet av förslagen till miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vattenkvalitet enligt de förslag som lämnats av vattenmyndigheterna kan innebära att resurserna för konkreta åtgärder kommer att minska och istället överförs till ökad administration och byråkrati. I stället för att göra miljömässiga och samhällsekonomiska avvägningar av vilka åtgärder som är kostnadseffektiva kan systemet med miljökvalitetsnormer medföra att tillsynsmyndigheter tvingar fram åtgärder som är oproportionella med hänsyn till miljönyttan och samhällsnyttan. Stadens möjligheter att göra avvägningar mellan olika samhällsintressen enligt PBL bedöms upphöra och ersättas med ett omfattande prövningsförfarande enligt miljölagstiftningen.

Detta innebär att den samverkan som sker inom vattenprogrammet i staden och där olika åtgärders miljönytta och samhällsnytta bedöms och värderas kan komma att ändra karaktär och ersättas med strikt myndighetsutövning. Detta befaras medföra ytterligare minskade resurser till konkreta åtgärder, d.v.s. helt motsatt effekt i förhållande till de förslag som lämnas av motionären.

Slut